

930309
ARBEJDER
BLADET

AALBORG UNIVERSITETSCENTER
Universitetsbiblioteket

2. årg. nr. 5

juni/juli 1971

DOLLARIKRISEN

De kapitalistiske lande rystes i dag af en ny valutakrise. Den er udløst af USA-imperialisterne, men årsagen er hele den kapitalistiske verdens tiltagende krise.

De forsøg, Nixon har gjort for at bekæmpe inflationen i USA, er totalt mislykkedes. Tilliden til Dollaren som internationalt betalingsmiddel er dalet i takt med Dollarstrømmen til de udenlandske investeringer og militære æventyr. Kapitalisterne uden for USA vil have garantier for deres stigende mængder af Dollars. De bryder sig ikke om de amerikanske kapitalisters Dollarspekulationer i Europa, da det truer hele det internationale valutasystem med sammenbrud.

Derfor øges modsætningen mellem kapitalisterne i de forskellige lande. Dollarstrømmen har sat en stopper for EEC-landenes forsøg på at opbygge en fællesvaluta. Den tvungne opskrivning af D-marken og en række andre europæiske valutaer for at stoppe til-

strømningen af Dollars betyder et fald i eksporten for disse lande og det i en situation.

12	149	149	1635	-70
12	89	89	2336	-70
9	0	0	317	-70
9	0	0	2672	-70
9	0	0	2672	-70
12	15	16	281	-70
10	0	0	10/6	-70
10	0	0	12711	-70
9	0	18	2711	-70
10	0	0	144	-70
10	0	0	1778	-70
10	0	0	1778	-70
12	12	12	225	-70
12	12	12	225	-70
10	12	12	203	-70
10	10	12	1833	-70
10	10	12	1833	-70
12	12	9	294	-70
9	0	9	294	-70
12	12	13	193	-70
10	0	0	144	-70
0	0	12	304	-70
0	12	12	93	-70
2	12	12	163	-70
8	6	8	289	-70
8	6	8	184	-70
0	0	10	104	-70
0	0	10	274	-70
3	14	18	224	-70
2	12	12	223	-70
0	0	11	256	-70
0	0	11	256	-70
0	0	0	2711	-70
5	15	15	133	-70
5	15	15	135	-70
2	12	12	215	-70
0	0	10	306	-70
0	0	0	294	-70
8	11	11	274	-70
9	9	9	166	-70
9	9	9	166	-70
9	9	9	203	-70
9	9	9	203	-70
2	0	0	173	-70
2	11	12	143	-70
9	0	0	313	-70
9	0	0	225	-70
9	12	12	294	-70
9	12	12	294	-70
9	12	12	65	-70
9	10	10	784	-70
9	10	10	104	-70
9	0	0	25	-70
2	40	40	2	-70
11	18	18	2	-70
11	12	12	2	-70
11	10	10	2	-70
11	10	10	2	-70

[illegible]

INDHOLD IØVRIGT:

Se bagsiden

Aalborg Universitetsbibliotek

530011123669

hvor de prøver at øge eksporten gennem bekæmpelse af deres egen inflation.

Kapitalismens forsvarere i de forskellige lande, som har talt om en "krisefri kapitalisme", får nu travlt med at vælte krisens virkninger over på arbejderklassen, gennem at påstå at den har levet over evne og derfor nu må indstille sig på forringede levevilkår.

Den her foreliggende artikel om Dollarkrisen er udarbejdet på grundlag af en artikel i det svenske marxistisk-leninistiske

månedssblad "Proletären". Den redegør for Dollarkrisens baggrund, omsvinget i Nixon-regeringens politik sidste år, da en konkurslavine truede de største monopolfirmaer i USA samt den nuværende valutakrise, som kun er forspillet til en økonomisk krise og depression, som meget vel kan blive mange gange værre end i 30-erne. Artiklen er efter redaktionens mening vanskeligere at læse end tidligere artikler i Arbejderbladet; men af den grund er den ikke mindre vigtig for klassebevidste arbejdere, der ønsker indblik i kapitalismens tiltagende økonomiske krise.

Krisen udløses

Den svigtende tillid til Dollaren som internationalt betalingsmiddel, er udløst af USA-imperialismens umættelige profitbegær. For at fremme USAs imperialistiske politik flyder en stadig strøm af Dollar til de udenlandske investeringer og til det enorme militærapparat, som skal sikre profitterne

USA havde indtil Dollarkrisen i 1968 opretholdt en delvis højkonjunktur, gennem stadigt øgede militærudgifter, frem for alt som en følge af Vietnamkrigen.

Men det kunne kun ske ved, at det lykkedes USA at købe flere varer og tjenesteydelser, end det var villig til at betale. Samtidig steg kapitalisternes investeringer rundt om i verden. Resultatet blev et stadigt større underskud på USAs betalingsbalance. Flere og flere Dollars samledes i Europa.

I 1968 importerede USA for første gang flere varer end det eksporterede. Det stadigt stigende prisniveau, dvs inflationen, gjorde det stadig sværere at sælge amerikanske varer på verdensmarkedet. Sammen med de mere åbenbare krigsnederlag i Vietnam, udløste dette i 1968 en guldspekulation, som var lige ved at drive hele det internationale betalingssystem til sammenbrud.

Før krigen havde USA lovet at sælge guld til hvem som helst for en fast pris af 35 Dollar pr. ounce (1 ounce = 28,35 gram). Men på grund af det vedvarende underskud på betalingsbalancen var guldlagrene i Fort Knox, USAs centrale guldlager, efterhånden svundet ind til tæt ved den fjerdedel af den totale pengecirkulation, som guldreserven i USA efter en kongresbeslutning skulle have.

Dette kendskab til det knappe guldforråd øgede udenlandske dollarejeres interesse i at veksle deres Dollar med guld. De håbede på, at USA ville forhøje guldprisen for at dæmpe den store efterspørgsel. På denne måde havnede Dollaren i en hvirvel af spekulation.

Krisen i 1968 og 1971

At hæve guldprisen var en umulig udvej. Det ville være det samme som at nedskrive Dollaren, og det ville kun

Red. slut: den 3-6-71

øge usikkerheden omkring Dollaren som internationalt betalingsmiddel, i handelen mellem de kapitalistiske lande.

★

USA besluttede derfor at stoppe salget af guld til privatpersoner og rigsbanker, som handlede på det private guldmarked.

For transaktioner mod øvrige landes centralbanker besluttedes det, at guldprisen på 35 Dollar pr. ounce skulle stå fast. Det betød at man oprettede 2 guldmarkeder: Et for transaktioner landene imellem med en fast guldpris, og et privat marked hvor guldprisen blev bestemt af udbud og efterspørgsel.

Loven om en 25% guldbeholdning af seddelmængden, som tidligere var vedtaget, blev straks efter ophævet af kongressen. USA havde i praksis forladt enhver tilknytning til guldmøntfoden.

Når Dollaren i hænderne på privatpersoner nu ikke længere direkte kunne byttes med guld i forholdet 35 Dollar pr. ounce, stilnede spekulatøren af. Den akutte krise var ovre. Men samtidig skabtes forudsætningerne for en langt værre krise på et senere tidspunkt. Spekulationen var jo ikke afsluttet, fordi Dollaren var øget, men fordi der var sket en ændring i markedsmekanismen.

Hele systemet byggede på, at centralbankerne i lande med store Dollartilgange ikke benyttede deres muligheder for at veksle Dollar mod guld. Men samtidig fandtes der jo en grænse for, hvor store Dollarmængder de kunne ligge inde med, hvis tilliden til Dollaren ikke skulle synke yderligere, f.eks. på grund af fortsat inflation i USA.

Privatpersoner med Dollar begyndte naturligvis at veksle dem mod stærkere valutaer. På den måde fik man en valutaspækulation istedet for en guldspekulation. Centralbankerne i de lande spekulatøren rettedes imod, ville tilsidst blive tvunget til at kræve amerikansk guld i bytte for Dollar, hvis de ikke ville opskrive værdien af sin egen valuta. Det er præcis det som netop er hændt med D-Marken, og det var også det der var baggrunden for revalueringen (opskrivningen) af D-Marken i 1969.

Nixon's forsøg på at bekæmpe inflationen

Regeringerne i de lande, hvor der er ophobet store Dollarbeholdninger er naturligvis interesserede i, at USA fører en sådan indenrigspolitik, at der ikke kommer flere Dollar i omløb i Europa. Men samtidig har Dollarstærke kapitalister den modsatte interesse, eftersom de spekulerer i valutaer. Resultatet er, at hele det internationale betalingssystem balancerer på randen til en afgrund. Et sammenbrud vil skabe en krise mange gange værre end krisen i 30'erne.

Johnson havde i juni 1968 indført en ekstra indkomstskat på 10 % og havde taget skridt til at nedskære de enorme udgifter til Vietnamkrigen. Ad denne vej skulle inflationen standses, var planen. Ved sin tiltrædelse fulgte Nixon dette op, ved at hæve diskontoen (udlånsrenten) og mindske seddeludgivningen. Dette er de borgerlige nationaløkonomers klassiske recept mod inflation.

Ved at hæve renten falder investeringerne og arbejdsløsheden stiger. Ved at hæve skatterne nedsættes forbruget, og arbejdsløsheden bliver endnu større. Når der eksisterer en sådan industriel arbejdsreserve, kan lønnen trykkes. Derved synker omkostningerne og kapitalisterne kan sænke priserne, således at de igen kan blive konkurrencedygtige på eksportmarkederne.

Sådan lyder teorien.

På grund af monopoliseringen, dvs. at enkelte kæmpemæssige firmaer dominerer hele industrigrene, kom udviklingen ikke til at forløbe efter den borgerlige konjunkturteori. For Nixon og en række ansete økonomer blev de økonomiske kendsgerninger så meget mere ubehagelige. Tværtimod hvad de havde ventet, at inflationen ville standse, tog inflationen endnu mere fart. Samtidig steg arbejdsløsheden langt over den margin de havde sat som mål. Hvordan kunne nu dette lade sig gøre?

I en økonomi hvor en række monopolforetagender har delt markedet mel-

lem sig, er konkurrencemekanismen sat ud af spillet. Hvis et firmas omkostninger øges, svarer det helt enkelt med at hæve priserne, således at profitten sikres.

Når der indføres kreditrestriktioner i USAs økonomi for at dæmpe inflationen, betyder det at den kapital som monopolforetagenderne har til rådighed indskrænkes.

Kapitalen kommer til at cirkulere hurtigere og hurtigere mellem långiveren og låntageren - lånene gives for kortere og kortere tid.

Dette driver renten i vejret og følgen bliver en endnu hurtigere stigning i inflationstakten, eftersom firmaerne på grund af monopoliseringen kan vælte de øgede kreditomkostninger over på forbrugerne.

Overproduktionskrise og børskrak

De højere priser, fører sammen med de mindskede statslige udgifter, til et lavere forbrug. Når firmaerne ikke kan sælge varerne, fyrer de arbejderne. Så falder forbruget yderligere, og flere arbejdere bliver fyret.

Omkostningerne pr. varer bliver større ved lavere produktion. Et monopolforetagende som vil holde profitten oppe, kompenserer for dette ved at hæve priserne. Forbruget vil så synke yderligere, osv.

På denne måde opstår det fænomen som borgerlige økonomer ikke bryder sig om at forklare, men som i USA er døbt "Stagflation". Dvs, stagnerende produktion, kombineret med galopperende inflation.

Det er naturligvis en situation som ikke kan bestå i længere tid. Hvis "stagflationen" foregår uhemmet, fører den direkte over i en overproduktionskrise (i forhold til købekraften), kombineret med børskrak og kreditmarkedets sammenbrud.

Nixon lod "stagflationen" løbe praktisk taget uden indgriben hele 1969. Måske lod han sig forblinde af den kendsgerning, at det høje amerikanske renteniveau og firmaernes fortvivlede jagt efter kreditter, medførte en strøm af kortfristede Dollarlån fra Europa over Atlanten. På denne måde søgte en del af Europas Dollar-overskud tilbage til USA, og det registreredes som en pluspost i betalingsbalancen. Men dette var netop en streg i regningen efter den borgerlige konjunkturteori. For det medførte, at kreditmulighederne kunne øges trods de statslige kreditrestriktioner. På denne måde blev mulighederne for at bekæmpe inflationen yderligere formindsket.

Da Nixon præsenterede budgettet for 1970, viste det lavere statsudgifter og tilmed et budgetoverskud. Det medførte at kurserne faldt voldsomt. Selv de største monopolforetagender som Chrysler, USAs tredje største bilselskab, og Lockheed, den største forsvarsindustri, nærmede sig en situation hvor deres kreditmuligheder var sluppet helt op.

Også aktiebørsen er i princippet et lånemarked og et firma som behøver kapital, kan skaffe det ved at sælge en del af sine aktier. Dette skete i foråret 1970. Når udbudet af en bestemt aktie stiger, så synker prisen. Private aktieejere, som ejer sådanne aktier bliver nervøse for yderligere faldende priser og begynder også at sælge ud af deres aktier. Priserne falder og falder indtil et vendepunkt indtræder eller kaos opstår, efterfulgt af et krak.

I begyndelsen af juni 1970 faldt Dow Jones industriaktieindeks til 631, et uafbrudt fald fra rekordtallet 985 i december 1968. Det var det laveste niveau og det kraftigste kursfald siden børskrisen i 1937-38, midt under den løbende depression.

I juni faldt långivernes tiltro endegyldigt til Penn Central Co, USAs største jernbaneselskab med 95.000 ansatte. Firmaets ledelse indstillede betalingerne. (Bagefter er det klarlagt, at direktørerne før krak-

ket systematisk plyndrede selskabet for dets indtægter, ved at føre dem over på egne firmaer).

Kovending i Nixon's politik

Situationen var kritisk. Et yderligere kursfald kunne udløse en finanskrisen, hvor den ene konkurs skabte den anden. Nixon blev tvunget til en kovending i sin finanspolitik og til fuldstændig at opgive at bekæmpe inflationen.

Hans første handling var at indkalde en række ledende industrifolk til et møde. Det medførte at Dow Jones indeks steg med 32 enheder på een dag, den hurtigste stigning i New York børsens historie. Aktiekøberne var overbevist om at Nixon ikke ville svigte dem. Renten blev sænket i to omgange og seddeludgivningen blev øget. Samtidig satte Nixon vejbyggeri i gang og lettede på reglerne for lån til boligbyggeri.

Pludselig blev der godt med penge, og de hårdt trængte kapitalister kunne slappe af.

På trods af dette er investeringerne kun steget langsomt og den registrerede arbejdsløshed har ligget omkring 6% i flere måneder.

Nixon planlægger at stimulere økonomien yderligere gennem kraftige skattesænkninger og gennem øgede afskrivningsmulighederne for firmaernes nyinvesteringer. Dette har betydet at børsindekset atter ligger lige under 1000.

Men inflationen, hvordan gik det med den?

Jo, den stiger hurtigere end nogensinde. 1970 viste den største stigning siden Korea krigens dage.

Nixons forskellige tricks for at få fart på den amerikanske økonomi, stimulerer mere end noget andet netop inflationen.

Nixon er altså tilbage hvor han begyndte, med en økonomi som går på krykker, og fremtidsudsigterne er så mørke som de kan være. Inflationen vil betyde et yderligere fald i arbejderklassens realløn.

Der findes kun en måde at opsuge det vareoverskud der skabes: At øge forsvarsudgifterne, f.eks. gennem nye dyre våbensystemer eller ved at trappe krigen i Indokina op. Men det kræver et kapitalisterne i Europa og Japan er villige til at akseptere et yderligere øget underskud i USAs betalingsbalance og det er ikke særlig sandsynligt.

Den seneste valutakrise er en direkte følge af kovendingen i politikken efter børskrisen i juni 1970.

Da USAs centralbank nedsatte diskontoen (renten), blev det ikke længere lønsomt at udlåne Eurodollar i USA. En enorm kapitalstrøm rettes nu mod London og Bonn, hvor renterne ligger betydeligt højere.

Det kom til en situation, hvor disse lande forsøgte at få bugt med deres egen inflation, gennem den klassiske metode med kreditstramning og høj rente.

For at modvirke Dollarstrømmen blev de tvunget til at sænke renten. På denne måde fungerer de frit flydende Dollarstrømme som en effektiv hindring mod alle forsøg på at tillempe den borgerlige nationaløkonomis stabiliseringsprogrammer, enten det sker i Europa eller USA.

Alvorligere end 30'ernes krise

Samtidig udgør disse Eurodollar en stadig mere akut fare mod hele det internationale valutasystem.

Et sammenbrud vil sandsynligvis betyde at ikke kun den internationale handel standser, men at det medfører en global finanskrisen og en depression mange gange alvorligere end tidligere.

Men USA har idag ikke andet valg end at føre en politik som fører lige mod denne valutakrise. Hvis man hæver renten for at lokke strømmen af Eurodollar tilbage, risikerer den hjemlige økonomi atter at stagnere, og i så fald findes ingen redning. Hvis man fortsætter at stimu-

Fort sættes side 7

Strejken på K. Balling-Engelsen, Maribo

Torsdag d. 29. april nedlagde ca. 200 arbejdere på den kemisk-tekniske fabrik K. Balling-Engelsen, Maribo, arbejdet. De havde længe forsøgt at få udbetalt den overenskomstmæssige efterregulering fra 1. marts; men firmaet fandt på en række administrative undskyldninger for ikke at udbetale pengene. I stedet for den ringe lønforhøjelse, overenskomstforliget betød, måtte arbejderne finde sig i en lønsenkning, idet firmaet straks fandt ud af at fjerne nogle personlige tillæg.

Direktørens forbundsfæller

Mandag d. 3. maj kom direktøren med nogle udtalelser til Information:

"Når vi har overgivet sagen til arbejdsretten og fagforbundene, som vi har overenskomst med, så er det dem, som klarer ærterne for os."

"Når vi har overenskomst med Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund, har vi kun dem at holde os til. Og nu kører de sammen med arbejdsretten racet for os."

I spørgsmålet om at forhandle direkte med de strejkende, svarer direktøren:

"Vi kan jo ikke forhandle direkte med disse mennesker, fordi de ikke anerkender det forbund, som vi har overenskomst med."

Disse udtalelser faldt samme dag, som arbejderne havde haft et møde, hvor de besluttede at fortsætte strejken, indtil pengene blev udbetalt. Men firmaet ønskede ikke

at forhandle med "disse mennesker", det foretrak "at holde sig til" sine forbundsfæller i fagapparatet, som har mange årtiers erfaringer i at køre strejker i sæk.

Allerede om tirsdagen havde firmaet sluttet "forlig" med deres faglige håndlangere, som var repræsenteret af LO-sekretær Haubert Nielsen og repræsentanter for Kvindeligt Arbejderforbund og DASF. Ifølge dette "forlig" skulle pengene udbetales onsdag, og forbundene pålagde medlemmerne at genoptage arbejdet "hurtigst muligt". Ydermere blev man enige om at undlade at overgive sagen til arbejdsretten. I stedet krævede firmaet en bød på 50.000 kr., "fastsat efter, hvad arbejderne kunne forventes idømt, hvis arbejdsretten skulle afsige kendelse" (ifølge regnskabschef Erik Christoffersen i Aktuelt d. 5/5).

"Forliget", som fagforeningspumperne sluttede hen over hovedet på arbejderne, viser endnu en gang, hvor emsige de er for at undertrykke de vilde strejker og varetage arbejdsgivernes interesser. De var tilmed så villige i denne situation, at de lod hånt om den undtagelsesbestemmelse i deres juristeri med arbejdsgiverne, som lyder: "mægling skal forsøges forinden arbejdsstandsning iværksættes - medmindre der indtræder betalingsstandsning" (fra § 5 i "Norm for regler for behandling af faglig strid").

"Forliget" blev yderligere udbygget ved forhandling med den lokale DASF-afdelingsformand, Børge Christensen. Arbejderne slap for at betale boden, hvis de undlader at strejke "ulovligt" de næste to

år, og hvis de arbejdede Store Bededag og lørdagen efter uden overtidbetaling. Afdelingsformanden udtalte om dette "forlig" i Information d. 6/5, "at de strejkende er sluppet billigt".

Land og Folk's behandling af strejken

Dagbladet Land og Folk behandlede strejken på K. Balling-Engelsen på samme måde som de øvrige vilde strejker: et referat af begivenhederne, en lettere afstandtagen fra de fagforeningspampere, som kører strejkerne i sank, samt nogle højtidelige proklamationer som den følgende:

"Ingen arbejdere ... vil lade sig binde af den slags aftaler, selv om det skal koste skillinger. Solidariteten bærer videre end til at stoppe op i kampen, fordi det eventuelt vil koste nogle penge" (Land og Folk d. 7. maj).

Denne flotte udtalelse om solidaritet faldt efter at strejken var overstået, og den skal søge at dække over den realitet, at DKP under strejken ikke løftede en finger for at støtte de strejkende. DKP har medlemmer på en lang række arbejdspladser landet over. Det har derfor rige muligheder for at tage initiativ til et solidaritetsarbejde med de vilde strejker, f.eks. samle de penge ind, som DKP-lederne udmærket ved er nødvendige for at kunne føre en strejkekamp igennem.

Alle DKP-ledernes talemåder om "solidaritet", "kamp", "aktivitet på arbejdspladserne" osv. er beregnet på at samle stemmer til pamperposter og på at fastholde illusionerne hos de mange gode kommunister, som holder DKP i gang. Det samme formål tjener DKP-ledernes milde kri-

tik af de socialdemokratiske fagforeningspampere. De tager i ord stilling for arbejderne i de forskellige vilde strejker, som regelmæssigt bryder ud her i landet. Men de foretager ingen indsats til støtte for de strejkende.

Tværtimod, rundt omkring i fagbevægelsen sidder DKP'ere med faglige tillidsposter, som i praksis foretager sig præcis det samme som deres socialdemokratiske kolleger, selv om disse oftest påtager sig den mest beskidte del af arbejdet. Det kan således nævnes, at en DKP'er Kaj Buch sidder i ledelsen af DASF, som var med til at afslutte "forlig" hen over hovedet på de strejkende i Maribo. DKP-pamperne bidrager i praksis til, at det klassesamarbejdende fagforeningsbureaukrati, hvis vigtigste opgave er at sabotere arbejderklassens kamp, kan opfylde denne opgave på bedste vis.

Fortsat fra side 5

lere økonomien for at have arbejdsløsheden, vil endnu mere kapitalstrømme ud fra USA, og sandsynligheden for en valutakrise vil øges. Ligemeget hvordan man gør. Resultatet bliver det samme.

USA imperialismen har levet på forøget gældsstiftelse helt siden 30-erne. Alting tyder på, at næste krise bringer den til fald, og den internationale kapitalisme vil gå samme vej. De iboende modsætninger lader sig ikke længere kontrollere.

ØKONOMISK DEMOKRATI

ny form for tvungen opsparing

Efter længere tids barslen i LO-kontorerne blev et forslag om "økonomisk demokrati" forelagt og i princippet vedtaget på LO-kongressen i maj.

Det blev præsenteret i et væld af fraser som et ubønhørligt krav, som det "politiske demokrati" i vort land skulle stille, - ja, endog som tanker, der, som det blev udtrykt, "er så gamle som arbejderbevægelsen selv".

Jovist. Tanken som sådan er gammel. Allerede i 1919 udtalte Alexander Foss, Industrirådets stifter og leder af F.L. Schmidt:

"Jeg anser udbyttedeling for et fortrinligt middel til at opnå fred og forståelse, samt fælles interesser i produktionens forøgelse."

LO og Fællesmarkedet

Selv om ideen om "fred og forståelse" er en gammel drøm hos arbejderklassens udbyttere, er det dog først i de sidste 15 år der for alvor er kommet skred i tingene.

Den 16. april 1957, 3 uger efter undertegnelsen af traktaten om Fællesmarkedet (EEC) i Rom, vedtog folketinget en lov om "obli-

gatorisk udbyttedeling". Formålet var efter lovens punkt 1, "at fremme samarbejdet og den fælles økonomiske interesse mellem virksomhedernes ledelse og medarbejderne". Samtidig blev der nedsat et udbyttensnæv, bestående af arbejdsgivernes og LOS spidser. En pjøce fra dette eksklusive udvalg forklarer bedre end meget andet, hvad der ligger bag den megen snak om "demokrati på arbejdspladsen", "udbyttedeling" og "økonomisk demokrati":

"Det danske erhvervsliv vil i den nærmeste fremtid komme ud for en hård konkurrence fra udlandets side. Der forhandles for tiden om Danmarks tilslutning til det Europæiske Fællesmarked.

Dette Europæiske Fællesmarked vil ... på kortere sigt betyde gradvis nedsættelse af toldbeskyttelsen, forøget konkurrence mellem landene indbyrdes med deraf følgende omplacering af industri og overflytning af arbejdskraft fra et erhverv til et andet...

Spørgsmålet om at forbedre konkurrenceevnen er ikke længere et spørgsmål, der kan løses af arbejdsgiverne alene... Det ligger derfor i forholdets natur, at de problemer, som skal klares, tages op og løses i fællesskab. Blandt sådanne fællesbestræbelser kunne man tænke sig en bedre udnyttelse af samarbejdsudvalgene, indførelse af bedre lønssystemer og ende-

lig gennemførelse af udbyttdeling under en eller anden form, for at understrege fællesinteressen i en stor og effektiv produktion" (Udbyttens pjece nr. 2 - 1962).

Som det ses, er det ingenlunde tilfældigt, at tankerne om øget samarbejde og understregning af "fællesinteresserne" mellem arbejderklassen og dens udbyttere for tiden fremføres med så stor kraft.

Uden udbytning af arbejderen vil le kapitalisten stå uden profit. Større profit betyder bedre konkurrenceevne for kapitalisten. For arbejderen betyder det forøget udbytning. Og profitten skal i dag på grund af den knaldhårde konkurrence forøges ganske betydeligt, hvis Danmark skal klare sig på det udenlandske marked.

Alene de sidste 10 år er dansk industris investeringer steget 300% til ca. 2,5 milliarder om året. De økonomiske planlæggere i statsapparatet har som forudsætning for EEC medlemskab sat, at disse investeringer forøges ganske betydeligt de næste ti år.

Storkapitalen står, trods profiler som aldrig før, alligevel i konstant kapitalmangel. Konkurrence tvinger kapitalisten til hele tiden at anvende profitten, til endnu større investeringer i teknisk udstyr, handelsmæssige fremstød, osv. Selve udviklingen i det kapitalistiske samfund stiller krav til kapitalisten om større og større kapital. Og den del af kapitalen, han er villig til at udbetale i lønninger, bliver stadig mindre. De langfristede kreditter, som de fleste kapitalister er nødt til at give for i det hele taget at få ordrer, den galopperende inflation og de ustabile internationale valutaforhold, alt sammen har det medvirket til, at behovet for kapital bliver stadig større.

Kapitalisterne har altid været villige til at bruge ordet "demokrati", når der skal dækkes

over forøget udbytning. Samarbejdsudvalg, former for udbyttdeling og økonomisk demokrati er derfor i arbejdsgiver- og LO-kredse i så høj en kurs som aldrig før.

Lønmodtagerfond - sygeforsikring for storkapitalen

"Vi har den opfattelse, at vort forslag vil være en virkelig håndsrækning for at virksomhederne kan erhverve den yderligere kapital, som nødvendigvis må til, hvis vi fortsat skal være med i den internationale konkurrence."

Sådan udtalte Thomas Nielsen sig i Aktuelt d. 30-4-71 om LO's nyeste udspil om "økonomisk demokrati".

LO's forslag går ud på oprettelse af en central "udbytte- og investeringsfond", hvortil arbejdsgiveren det 1. år skal indbetale 1% af den udbetalte lønsum. Indbetalingerne skal derefter stige med 1% årligt op til 5%. Fonden skal være en selvstændig institution, som skal forvaltes af LO med tilsyn fra staten.

Hovedtanken er, at disse penge skal investeres de steder, hvor der er størst udsigt til udbytte. Pengene skal stå som egenkapital i de virksomheder, hvori de investeres. De tilskrevne renter, udbytter og kursgevinster skal derefter tilskrives lønmodtagerfonden og dermed den enkelte arbejders andel i denne fond.

Hvordan vil LO så administrere disse penge?

Thomas Nielsen sagde om forslaget:

"Enhver virksomhed og ethvert samfund, som vil have mulighed

for at ekspandere, må planlægge på det økonomiske område. Vort forslag om økonomisk demokrati er et led i en sådan samfundsmæssig planlægning."

I dag gennemføres med Socialdemokratiets støtte en voldsom omstrukturering af dansk industri. Eksporterhvervene skal styrkes før EEC indtræden og en stor del af arbejdskraften skal tvangsforflyttes over i disse erhverv. Det kræver de "samfundsmæssige interesser", dvs. kapitalens profitbehov. Ifølge en EEC rapport fra sidst i 50-erne vil 20% af dansk industri komme ud for store vanskeligheder og fare for lukning ved EEC tilslutning. Denne proces er allerede i fuld gang, og vil efter regeringens planer foregå endnu hurtigere fremover. Det er et led i den "samfundsmæssige planlægning". Det er eksporterhvervene, der skal pumpes penge ind i. Når vi samtidig ved, at 20% af dansk industri står for 80% af eksporten, fortæller det samtidig, at det vil blive forholdsvis få større virksomheder, der skal sættes på ved at tilføre dem kapital.

Som Thomas Nielsen udtalte det, er "økonomisk demokrati ... et led i en sådan samfundsmæssig planlægning".

En større fond vil komme disse virksomheder yderst tilpas. Vi har set, hvor stor glæde storkapitalen har haft af den sidst oprettede større fond, ATP-fonden. Med LO's forståelse for den "samfundsmæssige planlægning" kan storkapitalen føle sig sikre på, at den planlagte "udbytte- og investeringsfond" vil betyde, at de kan have endnu en reservefond i baghånden, når deres likviditetskriser med mellemrum bliver akute, og det på betingelser, der er langt sikrere end på det private lånemarked. Denne sikkerhed vil langt opveje den lille udgift det vil være for dem at indbetale en mindre procent af lønudgifterne til denne fond.

Den nye sygeforsikring for kapitalisterne, som LO vil oprette, vil således kun virke yderligere til gavn for storkapitalens EEC-forberedelser ved yderligere at sætte gang i monopoliseringen og den tvangsmæssige flytning af arbejdskraft.

Socialdemokraten Jens Kampmann, som med mellemrum breder sig i storkapitalens avis Børsen, udtalte sig til denne avis d. 11-3-71:

"De gode virksomheder kommer til at give en god løn (dvs. penge i lønmodtagerfond, red.), og de mindre gode virksomheder en ringere løn. Derved får vi en mere bevægelig arbejdskraft."

Skønt arbejdsgiverforeningen, som holdt generalforsamlingen samtidig med LO's kongres, ikke var enige i LO's konkrete forslag om økonomisk demokrati, kunne Leif Hartwell dog med sikkert klasseinstinkt meddele, at arbejdsgiverforeningen var enig i målet: "Kapitaltilskud til betrængte industrivirksomheder samt forøgelse af den enkelte medarbejders engagement og interesse i virksomheden". Ja, det tror pokker.

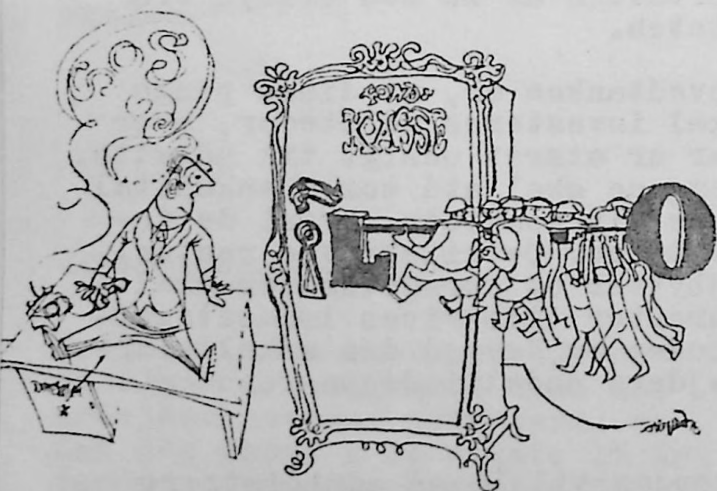

Illustration fra en LO-pjece, som tjener til at udbrede den opfattelse, at "økonomisk demokrati" giver arbejderne adgang til monopolkapitalens pengepung i stedet for det omvendte.

Ny form for tvungen opsparing

I paragraf 2 i LO's forslag om "økonomisk demokrati" hedder det:

"Fondens formål er at medvirke til erhvervslivets demokratisering, større lighed i formue og indkomstfordeling, samt en øget opsparing og dermed øget tilgang af kapital til dansk industri og andre vigtige dele af dansk erhvervsliv."

Kapitalen har flere midler til at øge profitterne på bekostning af lønningerne. Direkte løntryk, prisstigninger, skatteforøgelser, osv. Flere gange har dens regering anvendt et middel ved navn tvangsopsparing.

På hvilken måde vil LO's forslag betyde "øget opsparing"? For en del kan det måske umiddelbart lyde tilforladeligt, hvis det kun bliver arbejdsgiverne, der skal indbetale til "lønmodtagerfonden", så det går i hvert fald ikke ud over lønningsposen - er den første tanke.

Lad os se på, hvordan et medlem af Arbejdsgiverforeningen, Tage Jensen, ser på det:

Det kunne ved en umiddelbar betragtning se ud, som en sådan udlodning (af ejerskab) vil betyde en svækkelse af virksomhedernes økonomi. Men det er snarere det modsatte, der er tilfældet. Skal man til at udlodde ejerskabet, vil dette også være en ydelse for de ansattes arbejdsindsats, og derfor må graden af udlodning naturligt ind i billedet ved overenskomstforhandlingerne.

Set på denne måde bliver det altså medarbejdernes egen lønandel, der skal anvendes til køb af medarbejderaktier" (Børsen d. 31-12-71).

Med andre ord. Hvad arbejdsgiverne indbetaler til "lønmodtagerfonden" vil de kræve tilbage ved de jævnlige tilbagevendende narrespil omkring overenskomstforhandlingerne. Det vil være nødvendigt,

hvis "konkurrenceevnen" skal styrkes" - sådan vil argumentationen gå. Under henvisning til, at arbejderen jo nu på grund af sin kapitalandel i virksomheden har en direkte interesse i at styrke virksomheden (forøge profitten), vil det blive fremført, at "de samfundsmæssige interesser" vil nødvendiggøre, at arbejderne er yderst tilbageholdende i lønspørgsmål.

Når vi kender LO-spidsernes omsorg for erhvervslivet - ja så forklarer det, hvad de mener, når de skriver, at deres forslag vil medvirke til "øget opsparing og dermed til øget tilgang af kapital til dansk industri". Endnu en gang er LO i offensiven for at hjælpe kapitalisterne med at stjæle penge ud af vore lønningsposer.

Og hvis vi så går i strejke på grund af sådanne angreb på lønningerne eller på grund af opskruning af arbejdstempoet, så kan vi næsten allerede nu høre LO's argumentation for at få en sådan strejke stoppet: I vil ikke have nogen interesse i arbejdsnedlæggelse, jeres andel vil komme i fare, rationaliseringer og beskedenhed i lønkrav er i industriens og dermed også i jeres interesse osv., osv.

Forrædere og splittelsesmagere i arbejderbevægelsen har altid forsøgt at fortælle os, at kapitalisternes og vore interesser skulle være de samme. LO's udspil om økonomisk demokrati er endnu et forsøg i denne retning. Skønt LO ivrigt propaganderer for, at forslaget vil medføre en "spredning af ejendomsretten", slap det dog ud af Thomas Nielsen i Aktuelt d. 30-4-71:

"Det kan ikke hjælpe noget, at man i forbindelse med forslaget om økonomisk demokrati vil indføre socialiseringsspørgsmålet".

Ja, selv en blind høne kan af og til lægge et æg. For naturligvis sigter LO's forslag ikke på at fratage kapitalisterne deres ret

til at lede og fordele arbejdet, og er ej heller et angreb på ejendomsforholdene. Selv ikke de 26% af aktie og andelsselskabernes ansvarlige kapital, som LO-eksperter har regnet ud, at LO-fonden vil udgøre om 20 år, rækker det mindste ved dette. Kapitalisternes kontrol over børser og andre investeringskanaler er så stor, at de ikke kan købes ud.

Tværtimod. De mindre forstokkede kapitalister vil intet have imod i samarbejdsudvalgene at høre gode råd om, hvordan deres profit skal forøges, og hvordan de kan rationalisere mest effektivt for at fremme dette mål.

Et eksempel fra Sverige viser lidt om velsignelserne ved et sådant system. Det store svenske skibsværft, Götaværket, var allerede for et par år siden i økonomiske vanskeligheder. For at komme ud over disse anbefalede værftsledelsen og det svenske LO arbejderne at købe aktier i foretaget for deres sparepenge. Så skulle vanskelighederne kunne klares, hed det. En del af arbejderne troede på de fagre løfter og købte aktier. Efter Götaværkets krise her i vinter tvang Salén-koncernen med fagbureaukraternes villige medvirken arbejderne til at sælge deres aktier til spotpriser langt under købsprisen.

Gå imod Økonomisk Demokrati

Den åbenbare ligegyldighed eller mistro, den danske arbejder gi-

ver til kende overfor samarbejdsudvalg, demokrati på arbejdspladsen, økonomisk demokrati og lignende ting, som ved smukke ord skal dække over en hårdere udbytning og storkapitalens EEC-forberedelser, viser, at den danske arbejders klassebevidsthed og erfaringer er for levende til, at han eller hun lader sig tage ved næsen af de mange smukke ord.

Arbejderne kan trække så meget de vil for kapitalisterne. Den andel i produktionsresultatet, de opnår, er alligevel afhængig af den styrke og fasthed, de er i stand til at mobilisere i klassekampen mod arbejdsgiverne. Selv aldrig så mange samarbejdsudvalg eller former for økonomisk demokrati vil kunne ændre disse grundlæggende kendsgerninger. Det er vore erfaringer fra arbejdspladserne. Det er dem, der tæller, og ikke LO-spidsernes fiffigt udtænkte planer.

Fortalerne for økonomisk demokrati søger at spille på følelser, der er dybt rodfæstet i den danske arbejderklasse: kravet om en fornuftig og retfærdig samfundsordning, hvor produktionen ledes og produktionsresultatet fordeles efter det arbejdede folks - og ikke en klike monopolkapitalisters - interesser. De forsøger at føre disse følelser ind i baner, som reelt er i monopolkapitalens interesse.

Dette krav kan kun opfyldes, når arbejderklassen har sat monopolkapitalen fra magten og selv taget magten i samfundet, dvs. under socialismen.

★

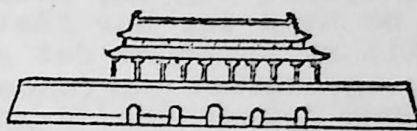
TIL LÆSERNE.

Ved udsendelsen af sidste nummer af Arbejderbladet vedlagde vi en opfordring til læserne om at støtte os økonomisk.

Vi takker for de støttebidrag vi har modtaget. De har betydet, at vi har kunnet betale en del af vor gæld tilbage, vi har sat os i for at forbedre bladet.

Vi har stadig en stor restgæld, og bladet kan gøres meget bedre.

Støttebidrag fra kammerater og læsere som ønsker at støtte Arbejderbladet er stadig meget velkommen. Det kan gøres på gire 20019, eller som flere allerede har gjort det, ved at give støttebidraget til de kammerater der sælger Arbejderbladet.

Mange af vore læsere er uden tvivl interesseret i en grundigere behandling af forholdene og udviklingen i Kina end den, vi kan præstere i ARBEJDERBLADET. Vi vil anbefale disse læsere at abonnere på de småskrifter, som udsendes af foreningen Venskab med Kina.

Der er indtil nu udkommet fire småskrifter. De tre indeholder de fra kinesisk oversatte artikler: "Dialektik - og kunsten at føre bil uden uheld", "Bønderne mestrer studiet og anvendelsen af filosofien", og "Forbundet mellem by og land i Kina". Det er beretninger direkte fra den kinesiske hverdag, og de følgende numre vil i hovedsagen være tilsvarende beretninger. Det fjerde småskrift indeholder en kommenteret liste over bøger og pjecer om Kina på dansk, norsk og svensk.

Man kan tegne abonnement ved at indsende kr. 10,00 pr. postanvisning, krydset check eller i frimærker til foreningen. Herfor modtages der 10 hefter á 15-16 sider i gennemsnit. Man kan blive medlem af foreningen ved at indsende kr. 20,00.

Nedenfor gengives en artikel, som foreningen selv har udsendt som introduktion til dens småskrifter.

Hvad forstår vi ved oplysninger om Det nye Kina?

Hvis man vil sprede nyttig, brugbar oplysning om det nye Kina, er det ikke nok at bringe kendsgerninger og tal om indtægt og leveomkostninger, boligforhold, produktion, uddannelse, sundhedsvæsen, administration o.s.v. De fleste har vist erfaret, hvor liden nytte man har af at få oplysning om kiloprisen på kød eller ris eller prisen på sko og klæder. I mange tilfælde kan den slags oplysninger slet ikke bruges til noget, og tit kan de forlede til ganske ufrugtbar sammenligninger og misforståelser.

Naturligvis er viden om konkrete praktiske ting værdifuld og nødvendig, når den anbringes i den

rigtige sammenhæng, og uden en vis viden af den art vil man ikke være i stand til at have en begrundet mening om mange spørgsmål, som det bliver påkrævet at tage stilling til.

Det vi gerne vil fastslå er imidlertid, at den viden, der udelukkende eller hovedsageligt er begrænset til tal og fakta, er utilstrækkelig og næsten uundgåeligt fører til en stillestående formel kundskab, ligesom en ekspertviden, hvorved man mister overblikket, sansen for historisk udvikling og fremtidsperspektiv - og for mennesker.

Med andre ord, det er ikke nok at vide, hvad kineserne spiser,

hvordan de arbejder og bor etc. Man må også oplyse sig om, hvordan de tænker, om hvad der har fået kineserne til at forandre det gamle samfund, og hvordan samfundet igen forandrer menneskene, deres samlivsformer og tankevaner.

En af den opvoksende imperialismes repræsentanter i litteraturen, digteren Rudyard Kipling, skrev engang: "Øst er Øst, og Vest er Vest, og aldrig vil de to mødes." Alligevel er Mao Tsetung-tænkningen, det moderne Kinas ledende tankeretning, en videnskabelig erkendelses- og samfundslære af europæisk oprindelse, og i Mao Tsetungs egne skrifter såvel som i alt, hvad der skrives og gøres i det nye Kina, ser man marxismens videnskab gå sammen med væsentlige elementer af gammel kinesisk filosofi og folkevisdom.

Det samme ses også tydeligt i den bevægelse for levende studium og skabende anvendelse af Mao Tsetung-tænkningen, som har taget et så vældigt omfang i hele Kina.

Overalt i byerne og på landet, på arbejdspladser og i befrielseshæren, i skoler og universiteter, studeres Mao Tsetung-tænkning, og ved fælles hjælp bestræber man sig for at anvende filosofien i alle hverdagens forhold.

I kinesiske blade og skrifter bringes mængder af beretninger fra enkeltpersoner og grupper om, hvordan de praktiserer teoriens anvendelse i deres arbejde, i produktionen og i forskning, i familielivet og i alle forhold mellem mennesker, alt for at fremme revolutionen og den fremadskridende ændring af samfundet og menneskene. Man ser, at menneskene er revolutionens drivkraft og samtidig selv revolutionens genstand, og man får indblik i, hvordan mennesker i det nye Kina tænker og handler, hvordan man virkelig gør Mao Tsetungs ord om at "befri filosofien fra filosofernes studerekamre og bøgernes fængsel og gøre den til et skarpt våben i massernes hænder".

Filosofien i massernes hænder! Mens filosofi hos os er noget, som man dyrker og strides om i de lærdes kredse, ser man af beretningerne fra alle egne af Kina og fra de forskellige områder af folkets liv, at filosofien håndteres med kyndighed og begejstring af arbejdere og bønder, og man forstår, at teoriens anvendelse netop gør det nødvendigt, at det enkelte menneske lærer at tænke og handle selvstændigt og at basere sin tanke-ning på videnskabeligt grundlag.

Beretningerne giver anskuelige eksempler på, hvordan filosofien, videnskaben, bringes ned på jorden og ved at blive et redskab til brug i dagliglivet skaber betingelser for og tilskyndelse til personlig selvudfoldelse samtidig med voksende samhørighed, fællesskab med og ansvarlighed for andre mennesker.

Hvis man altså vil forstå moderne kinesisk tankegang, og forstå hvad der er drivkraften i den vældige udfoldelse af folkemassernes initiativ og handlekraft, kommer man ikke udenom at gøre sig bekendt med Mao Tsetung-tænkningen og resultaterne af dens anvendelse i kinesernes daglige liv.

At give et bidrag til en sådan realistisk forståelse af det moderne Kina er det, der tilsigtes med den række småskrifter, som Foreningen Venskab med Kina udsender.

Japanisk monopolkapital i Sibirien

Japan – imperialistisk magt i Asien

Efter kapitulationen i sidste verdenskrig er Japan blevet USA's vigtigste partner og støtte i Asien.

Gennem Korea og Vietnam krigen har den japanske monopolkapital skrabt enorme profitter til sig. Denne profitering på krigen i Asien har, sammen med de lave lønninger den japanske arbejder bliver betalt med, bragt Japans produktion op på anden pladsen i den kapitalistiske verden, kun overgået af USA.

Alene i 1969 havde Japan, efter officielle kilder, et overskud på 2 milliarder dollar i handelen med andre asiatiske lande. I flere af disse lande, bl.a. "Malaysia", Philippinerne og Thailand, kontrollerer japanske finansinteresser omkring halvdelen af landenes eksport.

Denne enorme vækst i den japanske industri har fået monopolkapitalen i USA til på det sidste at betragte Japan som en imperialistisk "partner", der som USA's forlængede arm "skal spille en ledende rolle i Asien" (Nixon). Ifølge den japanske statsminister Sato blev han og Nixon på et møde i november 1969 enige om, at Japans rolle skal gå ud på "at bringe stabilitet til Asien" og "skabe en ny orden" i dette område.

Skønt den japanske monopolkapital kan synes frygtindgydende, står den dog overfor adskillige van-

skeligheder. Den er fuldkommen afhængig af importerede råstoffer og olie, hvis industrien skal holdes i gang, og den har betydelige afsætningsvanskeligheder.

Dette har givet de japanske militarister vind i sejlene. Støttet af de store japanske monopoler, har de i den sidste tid gang på gang fremført, at den japanske "interessessfære" går fra Sydkorea i Nord over Taiwan til Sydøstasien. Den japanske regering har erklæret, at "året 1971 vil blive året med investeringer ud over havene. Efter i flere år at have hærget i forskellige lande i Asien, Afrika og Latinamerika, har de japanske monopolherrer på det sidste kastet deres rovgribske blik på Sibirien.

Breznev sælger ud af Sibirien

Den japanske Hill Madsen, præsidenten for det japanske industri- og handelskammer og for Nippon Steel Corporation, Nagano Sigeo, udtalte i 1969:

"Alle de naturressourcer, som behøves for japans økonomiske udvikling, ligger urørt under jorden i Sibirien. At fremme det japansk-sovjetiske samarbejde, med udnyttning af Sibirien som akse, er den vigtigste opgave for japansk økonomi i 1970'erne."

De revisionistiske ledere i Sovjetunionen var tydeligvis ganske duperede over udsigterne til øget sovjetisk-japansk samarbejde i

"den fredelige sameksistens" ænd. Det sovjetiske tidsskrift Ny Tid (nr. 36/1969) skrev:

"Når en af topmagnaterne i japansk industri behager at udtale offentligt, at han er taknemmelig for de voksende kontakter med Sovjetunionen, viser det, hvor dybt ideen om fredelig sameksistens er trængt ned, selv i et miljø som den japanske forretningsverden."

Den 17. februar 1969 blev der undertegnet en traktat med Japan i Moskva om "samarbejdet ved moderniseringen af havnene i det sovjetiske fjernøsten". Efter invitation fra den sovjetiske regering undersøgte japaniske "eksperter" i marts 1969 havnefaciliteterne i dette område af Sovjetunionen, og der blev bl.a. indgået aftale om opførelse af en havn i Wrangel.

"I Tokio er undertegnet en aftale om, at Japan i 1971-73 leverer Sovjetunionen maskiner, udstyr og materialer til opførelse af en kulhavn og til indretning af kajer til omladning af containere og teknologisk træmateriale" (Fakta om Sovjetunionen nr. 5/1971).

Hvad har Japan så fået igen for denne tekniske og materielle "bistand"?

Allerede i 1966 foreslog den sovjetiske side i den "Sovjetisk-Japanske økonomiske komite" samarbejde med japanske monopolkapitalister om udvikling af malm og kobber, samt udnyttelse af de enorme skovområder i Sibirien, på betingelse af at Japan forsyne Sovjetunionen med kapital og teknik til udviklingen af Sibirien.

På et besøg i Tokio 19. til 27. november 1969 foreslog D.M. Gvishiani, Viceformand for den sovjetiske komite for videnskab og teknologi, på den sovjetiske regerings vegne, oprettelse af "fælles sovjetisk-japanske konsortier i Sibirien".

Fakta om Sovjetunionen (nr. 5/1971) beskriver det på denne måde:

"For Sovjetunionen er det en naturlig bestræbelse at udnytte Japans økonomiske og finansielle muligheder med det formål at skaffe sig ekstra midler til løsning af visse samfundsøkonomiske problemer i de østlige egne. For Japan er det naturligt at skaffe sig de råstoffer, materialer og det brændsel, landet har brug for, fra de nærliggende områder af Sibirien og Det fjerne Østen og at gøre det på et stabilt grundlag, både ved almindelig forretningsmæssige indkøb og som

Brezhnev sælger ud af Sibirien.

modydelse for deltagelse i oparbejdelsen af de naturlige ressourcer i disse egne af Sovjetunionen."

De Sovjetiske ledere "liberalisering" i økonomien, "den nye økonomiske politik", er slået fejl. Dette har fået dem til at ydmyge sig så meget, at de tiggende har rakt deres hænder ud efter udenlandske kapitalinvesteringer, og i bytte har givet afkald på en stor del af naturressourcerne i Sibirien. Det er første gang siden de japanske militarister i 1918, sammen med andre imperialistiske røvernationer, forsøgte at slå de russiske arbejderes og bønderes revolution ned, at japanske imperialister igen huserer i disse egne.

Under Sovjetunionens økonomiske opbygning og industrialisering skabte de sovjetiske arbejdere og bønder, ved en utrolig og opofrende indsats under Stalins ledelse, et nyt Sovjetunionen, som var i stand til at stå på egne ben og ikke var nødsaget til at tigge efter økonomiske investeringer fra de imperialistiske nabolande.

Den nuværende forræderklige i Moskva gør sig store anstrengelser for at underminere disse resultater.

Forstærket kamp mod de japanske imperialister

Gromyko, Sovjetunionens udenrigsminister, har givet en ganske god nøgle til forståelse af, hvad Sovjetunionens ledere mener, når de taler om "fredelig sameksistens":

Den meningsforskel, der forekommer i enkelte internationale spørgsmål, bliver i høj grad opvejet af den faktor, som tjener til at bringe vore to lande (Sovjetunionen og Japan) sammen - deres interesse for fred, frem for alt fred i Asien og Stillehavet."

Men både i og uden for Japan vokser den folkelige kamp mod de japanske militarister og ekspansionister. De asiatiske folk ved af bitter erfaring, hvad det vil betyde, hvis disse kræfter opmuntres og hjælpes til yderligere at befæste deres stillinger.

Nordvietnams premierminister Pham Van Dong sagde i juni 1970:

"Sato regeringens kurs er en kurs i maskepi med USA's imperialistiske aggression, og det er en kurs, som leder til genoplivelse af den japanske militarisme."

Også i dette spørgsmål har de sovjetiske ledere stillet sig i diametral modsætning til de folk, som kæmper for frihed og uafhængighed.

Den socialdemokratiske presses problemer

LO-bureaukratiets blad Aktuelt har økonomiske vanskeligheder. Bladet kæmper mod en stadig fallende interesse fra arbejderklassens side og i takt hermed må kæmpetilskuddene fra LO-kassen øges.

Det er blevet oplyst, at bladet indenfor de sidste 4 år har modtaget over 41 millioner kr. fra fagbevægelsens kasse. Forslaget på den nylig afholdte LO-kongres om atter at hæve fagforeningskontingentet, begrundes bl.a.

med de udgifter, der skal til for at holde denne arbejderfjendske sprøjte i live.

Den tvungne støtte, som medlemskab af fagforening indebærer, er genstand for almindelig harme i store dele af arbejderklassen. Den opfattelse, at overlade det til hver enkelt arbejder at støtte et dagblad, ved at købe det og evt. støtte med frivillige bidrag efter eget for-godtbefindende ligger fjernt for

alle fagforeningspampere, hvad enten de er socialdemokrater, SF-ere eller DKP-ere. De taler meget rigtigt om en arbejderpresse og en borgerlig presse, og vi kan på ARBEJDERBLADET helt tilslutte os, at arbejderklassen skal have sin egen selvstændige presse, dog mener vi ikke man kan kalde en avis for en arbejderpresse, blot fordi pengene til dens opretholdelse "hentes" fra arbejdernes lommer. Om det er arbejderpresse eller ej viser sig i den politiske linie som bladet fører. Linien i den dagspresse som socialdemokratiet, SF og DKP udgiver svarer nøje til disse partiers politik, den er gennemborgerlig.

Disse blade spredner også borgerkabets ideologi og synspunkter, men det der adskiller dem fra

borgerlige blade som f.eks. Politiken og Berlingske Tidende er, at de gør det i arbejderbevægelsen og tilmed også i den revolutionære bevægelses navn.

I stedet for at udtrykke arbejdspladsernes mening og forlange dette spild af fagforeningsmidlerne standset, koncentrerer SF og DKP-pamperne sig om at få deres del af millionerne.

F.eks. foreslog DKP-eren Ove Petersen DSMF en resolution på LO-kongressen, som sluttede således:

Det ville være rimeligt over for de tusinder, der gennem deres kontingent til fagbevægelsen betaler til opretholdelse af Aktuelt, selv om de har et andet politisk ståsted, at der til deres meninger afsættes en side til hver — her tænkes på kommunisterne og Socialistisk Folkeparti.

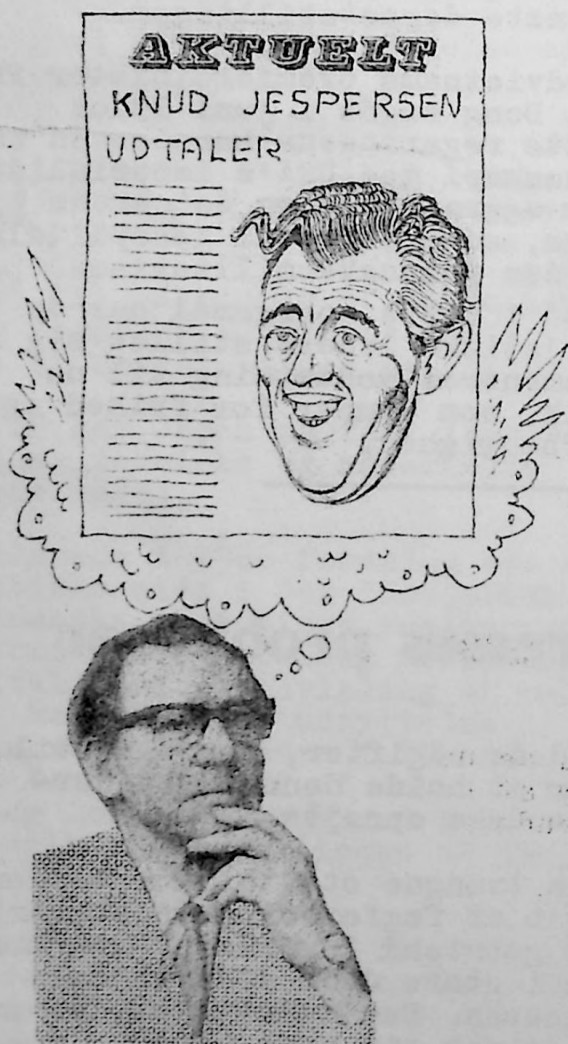
En meningsdannende debat i en sober tone mellem socialdemokrater, kommunister og folkesocialister vil skabe den avis, arbejdspladserne har brug for og vil give Aktuelt den ansigtsløftning, der trænges til, til gavn for den danske arbejderklasse."

SF-erne og de "sobre" kommunister er altid parate til at være halehæng for socialdemokratiet. Men skulle de virkelig få deres hede ønske opfyldt og blive "ansigtsløftere" i den socialdemokratiske presse — så mener vi dog ikke, at det kan blive til gavn for andre end kapitalisterne.

De ledende SF-ere og DKP-ere på B&Ws skibsværft er heller ikke modstandere af den store kontante støtte, de mener tværtimod at det foregår i for begrænset omfang. I et brev til LO-kongressen, som de har fået vedtaget i repræsentantskabet, slutter de af med følgende bemærkninger:

Med hensyn til støtte af arbejderpressen er vi ikke modstandere af denne, men den må ikke være ensidig og have sin begrænsning. Ingen enkelt del af arbejderpressen skal have muligheder for at bruge fagbevægelsen som malkeko, men en rimelig og ligelig støtte til arbejderpressen er ønskelig og nødvendig, det fordrer dog samtidig en progressiv og venstreorienteret redaktionel linje."

De progressive og venstreorienterede DKP- og SF-ledere vender sig imod at socialdemokratiet har e-

DKP-eren Ove Petersen foreslår:
"Eenhed i arbejderpressen"

fortsættes på bagsiden

EEC - Monopolkapitalens Europa

Den danske monopolkapital og dens skiftende regeringer har længe ført en intensiv kampagne, for at overbevise den danske befolkning om nødvendigheden af at indtræde i Fællesmarkedet (EEC). Dette Fællesmarkeds velsignelser beskrives jævnligt af dansk industris topfolk, og den danske regering er allerede dybt inde i forhandlinger om Danmarks optagelse i EEC.

Men hvad betyder EEC for arbejderklassen?

Vi vil i dette og kommende numre beskæftige os med EEC, se hvorfor EEC ikke er i den danske arbejders interesse, og se på hvilken linje der må føres i kampen mod EEC.

Fra Marschall-plan til EEC

For at forstå udviklingen frem til EEC, er det nødvendigt, at vi kaster et blik på kapitalismens lovmæssige udvikling. Vi må se EEC i lyset af denne.

I Danmark skete det industrielle gennembrud i sidste halvdel af 1800 tallet. Det var den frie konkurrence der var typisk for kapitalismens første epoke. Men kapitalisternes jagt efter større profiler førte til stadig større koncentration af industrien. Ved at indføre nye tekniske hjælpemidler og gennemføre en hensynsløs udbytning af arbejdskraften udnyttede man stordriftens fordele. Dette medførte at de mindre stærke virksomheder blev udkonkurreret, og at kapitalen blev samlet i færre og færre hænder. Behovet

for at skaffe sig større markeder til afsætning og kapitalinvesteringer voksede. De nationale grænser blev for snævre for den hastigt voksende produktion. Udbytningen og kolonialiseringen af landene fremførte uden for Europa tog fart. Den frie konkurrence blev afløst af monopolkapitalisme og imperialism.

Før den første verdenskrig var det især den tyske monopolkapital der udviklede sig. Det tyske marked blev snart alt for lille til at aftage den voksende produktion. Det var derfor naturligt, at kravet om Europas Forenede Stater allerede dengang blev fremført af tyske storkapitalister. Da dette mål ikke kunne opnås med fredelige midler, trådte den imperialistiske tyske regering hjælpende til og prøvede med militære midler at skabe et samlet Europa under tysk herredømme. Dette mislykkedes som bekendt, og man blev tvunget til endnu for en tid at prøve med diplomatiske midler.

At det var den arbejdende befolkning i Tyskland, der gennem krigen og det efterfølgende sammenbrud i økonomien, kom til at betale for monopolkapitalens afsætningsvanskeligheder, er en kendt sag.

For at skaffe de nødvendige midler til den tyske industris genopbygning, lagde staten store byrder på arbejderklassens skuldre i form af skatter og afgifter. For disse penge blev store ordrer placeret, først og fremmest i krigsindustrien. Ved statens direkte hjælp, lykkedes det den tyske monopolkapital at rejse sig igen.

Da nazisterne marcherede frem i 20'ernes og 30'ernes Tyskland og fremførte monopolkapitalens krav om "Lebensraum", var det naturligt for

den tyske monopolkapital at slutte op om dette parti. "Lebensraum" -det betød nemlig "livsrum" for storkapitalen, som igen var vokset sig så kraftig, at den producerede langt mere end der kunne afsættes på det tyske marked.

Igen fremførte monopolkapitalen kravet om et samlet Europa, et "Neuropa".

Hitler formulerede det således:

"Hvad planlægningen af næringslivet angår, så står vi ved begyndelsen, og jeg forestiller mig noget vidunderligt skønt, at opbygge et stortysk og europæisk næringsliv."

Hvad den danske storkapital angik, så stillede den sig ligesom under første verdenskrig velvillig. Et "Neuropa" uden generende grænser og toldmure, var også i den danske storkapitals interesser.

Scavenius fremlagde deres interesser i en udtalelse på den samlede regerings vegne d. 8-7-1940:

"Ved de store tyske sejre, der har slået verden med forbavelse og beundring er en ny tid oprundet i Europa, der vil medføre en nyordning i politisk

-økonomisk henseende. Det vil være Danmarks opgave at finde sin plads i et nødvendigt og gensidigt samarbejde med Stortyskland."

Men igen mislykkedes planerne om et forenet Europa. Den folkelige befrielsesbevægelse og Sovjet-Unionens Røde Arme under Stalins ledelse kuldastede monopolkapitalens planer.

Fra Marshall-plan til EEC

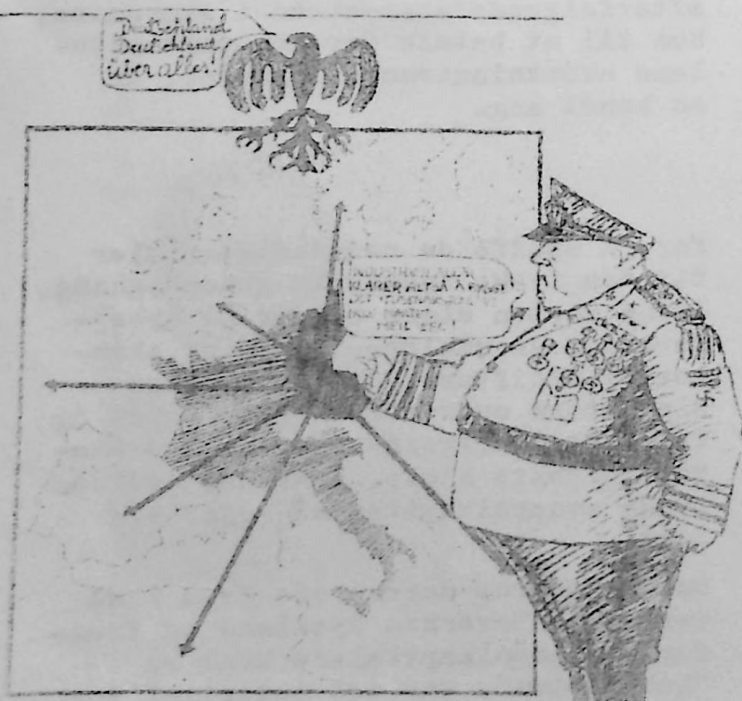
USAs produktionsapparat var gået uskadt ud af anden verdenskrig, og tilmed var produktionen, på grund af krigsprofitterne, forøget med 40%. Denne voldsomme vækst i produktionen førte til en enorm overskudsproduktion og behov for nye markeder til afsætning og kapitalinvestering.

Det var i denne situation naturligt for de amerikanske monopolkapitalister at vende sig til Europa. Her var produktionsapparatet så godt som totalt ødelagt under krigen, og der var fortrinlige muligheder for afsætning af overskudsproduktion og eksport af kapital.

USAs viceudenrigsminister Acheson erklærede i 1947, at den "umiddelbare hjælpeperiode er forbi. Tiden er inde for genopbygning gennem investering".

Det første initiativ USA tog til at sikre sig fodfæste og kontrol med de kapitalistiske lande i Europa, var Marshall hjælpen. Marshall hjælpen var et lån til de Vesteuropæiske stater, for hvilke de forpligtede sig til at købe amerikansk overskudsproduktion. Betingelserne for disse lån, var at modtagerlandene måtte give afkald på sin økonomiske, og dermed også politiske selvstændighed.

I Marshall overenskomsten mellem USA og modtagerlandene, hedder det bl.a., at "der skal ydes amerikanske statsborgere og forretningsmænd, som arbejder i det pågældende land, ligestilling med landets egne", at modtagerlandet forpligter sig til at

"ansætte eller bevare en rigtig valutakurs", "fjerne enhver hindring mod den internationale handel" og " mindske offentlige og private handelskranker mellem deltagerlandene indbyrdes". Det hed endvidere at "lokale ressourcer skal udnyttes effektivt med amerikansk bistand."

Det åbenlyse mål for de amerikanske imperialister var at danne en blok af stater, et samlet Europa, hvor monopolkapitalen kunne stå stærkt overfor den voksende arbejderbevægelse og det dengang socialistiske Sovjetunionen.

Den danske regering førte i Marshall hjælpens første år en særdeles aktiv politik for at gøre investeringer tillokkende for de amerikanske imperialister. Man sørgede for at rente og kapitaludbyttet lå højt i forhold til arbejds lønnen, man indførte afskrivningsregler og ret til nedskrivning af varelagre på det skattemæssige område, og man sikrede retten til fri udførsel af aktieudbytte for udenlandsk kontrollerede firmaer. Man garanterede mod nationaliseringer og holdt en valutakurs, bl.a. gennem kronenedskrivningen i 1949, som gjorde det muligt for USA at købe mange kroner for de Dollar de investerede.

Alt dette kostede arbejderklassen dyrt. Skatter og priser steg og vandrede lige over i den danske og amerikanske monopolkapitals lommer. Det var den daværende handelsminister J.O.Krag, der var mesteren for den danske regerings politik for investeringer i disse år, og det var Hedtoft regeringen, der overdrog den danske undergrund til Danish-American Prospecting Co og sikrede amerikansk deltagelse i udvindingen af bly på Grønland.

Vi ser at det lykkedes særdeles godt for de amerikanske imperialister, at underlægge sig de europæiske stater som havde modtaget Marshall hjælpen. Vare og kapitaleksporten blev fulgt op på det militære område, således at den videre økonomiske og politiske kontrol ved Marshall hjælpens udløb i 1952 var sikret bl.a. gennem militæralliancen NATO.

I 1952 blev Kul-og Stålunionen dannet af regeringerne i Frankrig, Vesttyskland, Italien og Benelux landene. Denne union sikrede en forening af de største monopoler i Europa, nemlig den tyske og franske stål industri, og lagde grundlaget for de videre skridt i retning af storkapitalens ønsker om et forenet Europa.

I 1957 underskrev de samme lande i Rom en traktat om det Europæiske Økonomiske Fællesskab, EEC. I Rom-traktaten lægger man ikke skjul på, at målet er en politisk fæderation af USAs type, hvor såvel de enkelte landes økonomi, som deres forsvars og udenrigspolitik skal ledes fra centralt hold. Allerede i Rom traktatens indledning hedder det, at de underskrivende regeringer er "besluttede på at opbygge grundlaget for en sammenslutning mellem de europæiske folk, som uden ophør gøres snævrere". Eller som formanden for EEC kommissionen, Malfatti, fornylig i et interview i det amerikanske blad Newsweek, mere bramfrit udtalte det:

"Pengemæssig og politisk union går hånd i hånd. De lande som tilsammen vil blive den største handelsmagt i Europa, vil utvivlsomt være nød til at have en fælles udenrigs og forsvarspolitik".

USA's stilling i Europa

Vi har set hvordan grundlaget for -og fremskyndelsen af det Europæiske fællesskab er blevet drevet frem af de amerikanske imperialister, for at sikre et venligtsindet område til de kapitalinvesteringer, der er nødvendige hvis USAs økonomi ikke skal bryde sammen, og for at sikre sig et Europa hvor amerikansk kapital frit kan yngle over landegrænserne og derved befæste deres position i den stadig skarpere konkurrence med de Europæiske stormonopoler.

Allerede i begyndelsen af 1950'erne var den Europæiske industri i hovedsagen genopbygget, og udviklede sig endda på mange områder hurtigere end USA's.

Indtil da var næsten halvdelen af USA's investeringer blevet placeret i England, og et engelsk medlemsskab af EEC havde været den bedste garanti for fortsat amerikansk kontrol over Europa. Det var derfor et tilbageslag for USA, da England i 1957 ikke blev medlem af EEC, og igen i 1963 blev nægtet medlemsskab, på grund af de Vesteuropæiske monopolers frygt for for stærk amerikansk konkurrence.

I denne situation lagde USA kursen om, og forstærkede sine kapitalinvesteringer i Vesttyskland. Ifølge en vurdering fra EEC-kommissionen i Brussel, foregik de amerikanske investeringer i Vesttyskland alene i første halvdel af 1970 med 25%. Det er derfor intet under, at Nixon fornylig smigrende erklærede at "Vesteuropa med Vesttyskland som dets centrum", idag er en af de fem stormagter i verden.

I EEC står Vesttyskland idag for 50% af vareeksporten, og et EEC med den Vesttyske monopolkapital som den dominerende, ser da også ud til at være et stort skridt henimod det "Neuropa" som det ikke lykkedes Hitler at oprette. Derfor kan heller ingen blive forbavsede over, at den tyske storkapital, med Krupp og Co. i spidsen, idag er den ivrigste fortalere for et udvidet EEC, hvor bl.a. også det økonomisk svækkede England er medlem.

Den Vesteuropæiske og Amerikanske arbejderklassens stadig stærkere strøbebevægelse og kamp, vil yderligere tvinge storkapitalen i USA og Vesteuropa, til at søge midlertidigt at dæmpe de modsætninger der eksisterer imellem dem, og vende sig i en samlet front mod arbejderklassen og socialismen.

Kapitalismens springvise udvikling og modsætningerne mellem de monopol-kapitalistiske grupper, vil dog svække denne front. Efterhånden som de imperialistiske landes vanskeligheder bliver større, vil de endnu mere

end vi ser det idag, skubbe vanskelighederne over på hinanden, for endnu en tid at kunne bevare deres udlevede udbyttersamfund.

Selvom monopolkapitalens front mod arbejderklassen og socialismen på ingen måde må undervurderes, er det dog i sidste ende en skrøbelig front. Jo flere slag der rettes mod den, jo før vil den bryde sammen.

Arbejderklassen må betale for monopoliseringen

Vi har i det foregående prøvet at påvise, at EEC er en naturlig følge af produktionsmådens udvikling under imperialistiske forhold.

Den egentlige årsag til denne udvikling finder vi i kapitalismens grundlæggende modsætning: På den ene side at produktionen i sin karakter bliver stadig mere samfundsmæssig, og på den anden side, at tilegnelsen af produktionsresultatet, på grund af den private ejendomsret til produktionsmidlerne, ligger i kapitalisternes hænder. Efterhånden som monopoliseringen af industrien i de kapitalistiske lande har taget fart, er denne modsigelse blevet mere og mere skærpet. Koncentrationen i industrien og udviklingen af stadig mere moderne tekniske hjælpemidler, har tvunget kapitalejerne til hele tiden at øge produktionen gennem en hensynsløs udbytning af arbejdskraften. Samtidig må monopolkapitalen holde lønningerne så langt nede som muligt, for at sikre den maksimale profit, der er nødvendig for at overleve i konkurrencen. Men hvis folks købekraft ikke øges, får kapitalisterne ikke tilstrækkelig afsætning for den voksende produktion. Dette har resulteret i tilbagevendende kriser i de kapitalistiske lande.

EEC er et forsøg på endnu engang at undgå en dybtgående krise, en krise

som kapitalen ved vil sætte den socialistiske revolution på dagsordenen.

EEC vil betyde en kraftig forstærkelse af koncentrationen i produktionen. Al produktion i vor verdensdel skal baseres på Europa omspændende monopoler.

Men en sådan monopolisering koster penge. Monopoliseringen kræver, at der investeres enorme summer i nye maskiner, fabriksbygninger, osv, alt sammen investeringer der skal ruste kapitalisterne til at tage konkurrencen op på Europæisk basis. Derfor presser kapitalisterne hårdt på, for at holde lønningerne så langt nede som muligt, de indfører tidsstudier og rationaliserer, og prøver på alle måder at skrue arbejdstempoet op.

I EEC landene har denne rationalisering, sammen med de mindre konkurrencedygtige virksomheders krak, ført til en betydelig arbejdsløshed og til tvangsforflytning af arbejdskraften.

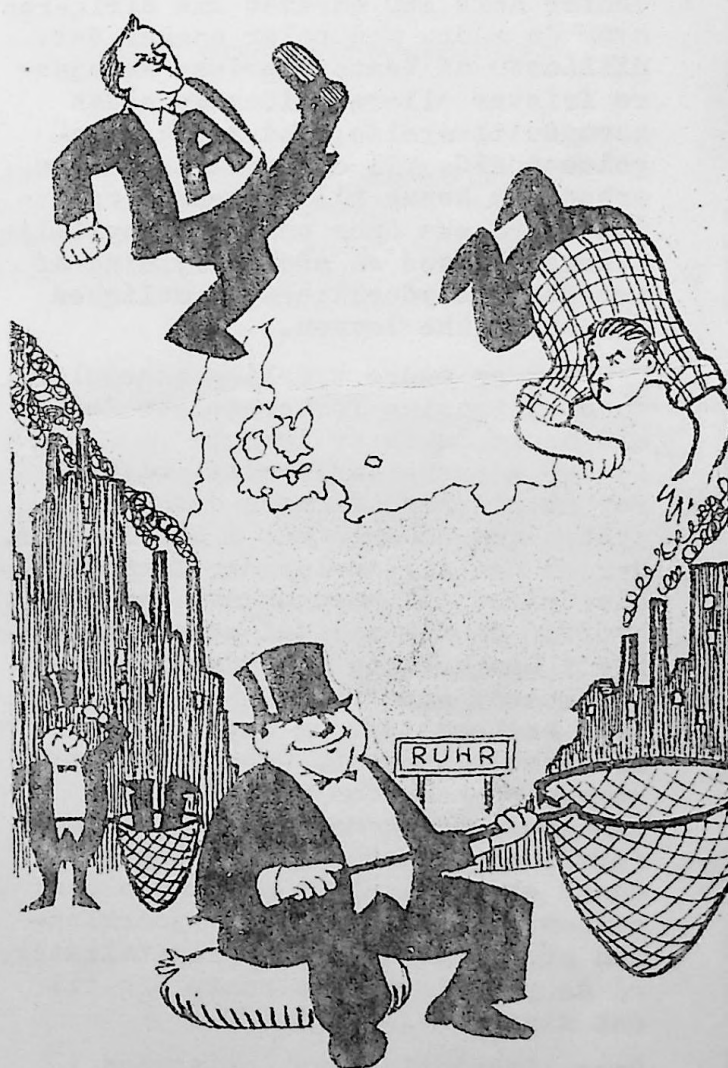
I hele EEC området var der i 1968 1.694.000 arbejdsløse. I Frankrig steg arbejdsløsheden fra 80.731 i 1957 (året før EEC medlemskabet) til 483.000 i 1968.

På det skattemæssige område har monopolerne mange fordele. Vi kender alle de 100-vis af smuthuller der er f.eks i det danske skattesystem, smuthuller som ikke kommer den almindelige arbejder tilgode. Tværtimod, netop arbejderen betaler gennem de stadig stigende skatter, priser, moms, osv, hovedparten af kapitalisternes investeringer. EEC kommissionen har yderligere ryddet hindringer af vejen for monopolkapitalen på det skattemæssige område.

Monopolisering betyder højere priser. Når der hersker monopol i en branche, er der ingen generende konkurrence fra andre kapitalister, og prisen kan derfor skrues op helt efter monopolets forgodtbefindende. EEC landene har da også i de sidste år været ramt af voldsomme prisstigninger. Foruden den almindelige prisstigning, især på madvarer, er momssystemet efter EEC kommissionens direktiv blevet indført i EEC landene.

Danmark og EEC

De danske kapitalister og deres skiftende regeringer har længe forsøgt at tilpasse sig de krav om større markeder og øget kapital, produktivkræfterne stiller til dem. De mange virksomhedssammenslutninger, og de mange fabrikslukninger, vi især i år har været vidne til, er et tydeligt tegn på hvor febrilsk dansk monopolkapital styrker sig til at tage konkurrencen op i europæisk målestok.

I EEC landene går denne proces betydelig hurtigere end her. EEC kommissionen regner med at mindst 10% af den arbejdende befolkning i EEC i de næste 10 år vil være tvunget til

at tage nyt arbejde indenfor EEC området, på grund af denne proces.

Den danske monopolkapital har allerede forberedt sig på dette felt: I 1967 fremlagde og vedtog det såkaldte "arbejderflertal" loven om arbejdsformidlingen. Herefter overgik arbejdsanvisning og kontrol direkte til staten, og staten fik gennem arbejdsanvisningen ret til at flytte rundt med arbejdskraften efter kapitalens ønsker.

EEC medlemskab betyder, som det siges i Romtraktaten, "fri bevægelse af arbejdskraft mellem landene", hvilket vil sige, at arbejderne indenfor hele EEC området kan dirigeres hvor de store monopoler ønsker det. Millioner af Vesteuropæiske arbejdere frister allerede idag en sådan normadetilværelse. Ved dansk optagelse i EEC, vil arbejdsløse danske arbejdere kunne blive tvangsforflyttet til f.eks Ruhr området. Kapitalisterne vil ved en sådan flytning af arbejdsløse yderligere få mulighed for at trykke lønnen.

Men der er andre tydelige eksempler på at intensive forberedelser for EEC medlemskab er igang: Der er mønsens indførelse, bl.a. for at tilpasse Danmark det skattesystem som er gældende i EEC landene. Der er den tilladelse der fornylig blev givet til udenlandske banker, hvorved de fik ret til at etablere sig i Danmark, og som yderligere tilpassede Danmark til Rom traktatens bestemmelser om kapitalens fri etableringsret. Oven i al dette kommer så hele den af regeringen lancerede "indkonstpolitik", hvis formål er en "grundig sanering" af dansk økonomi, eller med andre ord: gennem udplyndring af arbejderklassen at styrke de danske kapitalister, så de yderligere kan ruste sig til det større selskab i EEC.

Hvor livsvigtig dansk optagelse i EEC er for den hjemligemonopolkapital, får vi et indtryk af, når vi ser hvordan dens udsending økonomi og markedminister Nyboe Andersen, uforbeholdent udtrykker kapitalens ønske om frivilligt at indgå i en økonomisk og politisk europæisk federation:

"Danmark er rede til at godkende traktaten og de senere trufne

beslutninger- såvel som fælles-skabernes videre udvikling og politiske mål.

(På tale i Luxembourg

30-7-1970)

EEC er, som den borgerlige presse siger det "vejen til større velstand". For monopolkapitalen er EEC den nødvendige vej til større velstand. Men for den europæiske arbejderklasse, betyder EEC et angreb på levevilkårene og de få demokratiske rettigheder den gennem årene har tilkæmpet sig.

Derfor må arbejdsfolk gå imod EEC.

OM PROPAGANDAARBEJDE

Lenins plan for opbygningen af det kommunistiske parti - anvendt på dagens Danmark. (Arbejderbladet, sept. 1970)

Denne pjecce redegør for den linie, gruppen omkring Arbejderbladet følger i det partiopbyggende arbejde.

ERFARINGER FRA DEN ØKONOMISKE KAMP

Strassbourgkonferencens resolution i spørgsmålet om strejketaktikken i den nuværende periode.

(Arbejderbladet, jan. 1971)

Strassbourg-teserne blev udgivet i 1929 af "Røde faglige Internationale". Arbejderbladet har genoptrykt denne pjecce, fordi vi ønsker at medvirke til, at principperne for faglig kamp i Strassbourg-teserne bliver bragt i anvendelse i Danmark i dag.

Begge pjeccer kan købes fra Arbejderbladet for kr. 1,00 pr. styk.